

Kohtuasi C-335/21**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

27. mai 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:Juzgado de Primera Instancia n.º 10 *bis* de Sevilla (Sevilla esimese astme kohus nr 10 *bis*, Hispaania)**Eelotsusetaotluse kuupäev:**

24. mai 2021

Hageja:

Vicente

Kostja:

Delia

Põhikohtuasja ese

Advokaaditasude sissenõudmise menetlus – Advokaaditasud klientidele osutatud teenuste eest – Advokaaditasude kindlaksmääramine advokatuuri orienteeriva hinnakirja järgi – Kohtusekretäri dekreet tasude kohta – Selle dekree di peale kohtule määruskaebuse esitamine

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiiv 93/13/EMÜ – Ebaõig lased tingimused tarbijalepingutes – Õigusteenuste osutamise leping – Advokaadi algatatud kohtumenetlus advokaaditasu sissenõudmiseks – Menetlus, mis piirab kohtu võimalust omal algatusel kontrollida tarbijalepingu tingimuste võimalikku ebaõiglust – Direktiiv 2005/29 – Ebaausad kaubandustavad

Eelotsuse küsimused

1. Kas advokaaditasu sissenõudmise lihtmenetlus, mis ei võimalda kohtul omal algatusel kontrollida, kas tarbijaga sõlmitud lepingu tingimused on ebaõiglased, kuna menetluses ei ole mingis etapis ette nähtud kohtuniku sekkumist, välja arvatud juhul, kui klient vaidleb esitatud nõudele vastu ja üks pooltest esitab pärast kohtusekretäri tehtud lõpliku otsuse peale kaebuse, on kooskõlas *direktiiviga 93/13 ja selle tõhususe põhimõttega koostoimes harta artiklis 47 sätestatud õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile?*
2. Kas *direktiiviga 93/13 ja selle tõhususe põhimõttega koostoimes harta artiklis 47 sätestatud õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile* on kooskõlas, et [lepingutingimuse] võimaliku ebaõigluse kontroll, mida kohus teeb omal algatusel või poole nõudmisel, seda tüüpi menetluses, mis on olemuselt lihtmenetlus, niisuguse organi nagu kohtusekretär – mis ei ole kohus – tehtud otsuse peale esitatud määruskaebuse raames, peab põhimõtteliselt piirduma ainult sellega, mille kohta on otsus tehtud, ning et selles ei ole lubatud esitada muid tõendeid kui poolte poolt juba esitatud dokumendid?
3. Kas sellist advokaadi ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimust, nagu vaidlusalune tingimus, mis näeb ette advokaaditasu maksmise konkreetsel juhul, kus klient loobub kohtumenetlusest enne selle lõpetamist või saavutab ettevõtjaga kokkuleppe ilma advokaadibüroo teadmata või vastupidiselt tema antud nõule, tuleb pidada *direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 2* kohaldamisalasse kuuluvaks, kuna tegemist on lepingu esemega, käesoleval juhtumil hinnaga seotud põhitingimusega?
4. Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis kas seda tingimust, milles on advokaaditasu kindlaks määratud lähtuvalt advokatuuri hinnakirjast, milles on ette nähtud erinevad normid, mida tuleb igal konkreetsel juhul kohaldada – tingimust, mida eelnevas teabes üldse ei nimetatud, võib pidada selgeks ja arusaadavaks kooskõlas *nimetatud direktiivi 93/13 artikli 4 lõikega 2?*
5. Kas juhul, kui vastus eelmisele küsimusele on eitav, võib advokaadi ja tarbija vahel sõlmitud lepingusse niisuguse lepingutingimuse lisamist nagu vaidlusalune tingimus, milles on advokaadi tasu kindlaks määratud üksnes viitega advokatuuri hinnakirjale, milles on ette nähtud erinevad normid, mida tuleb igal konkreetsel juhul kohaldada, ja mida eelnevas äripakkumises ja eelteabes ei nimetatud, pidada ebaausaks kaubandustavaks *direktiivi 2005/29 tähenduses?*

Viidatud Euroopa Liidu õigusnormid

- Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47.

- Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes, põhjendused 21 ja 24 ning artiklid 3 ja 4, artikli 6 lõige 1 ja artikli 7 lõige 1.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, artikli 2 lõike 1 punkt d, artiklid 5, 6, 7 ja 11.

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

- Tsiiviilkohtumenetluse seadus (Ley de Enjuiciamiento Civil, LEC)

Vastavalt LEC artiklile 35 võivad advokaadid nõuda poolelt, keda nad on kaitsnud, oma teenuste osutamise eest tasu. Kui see nõue on esitatud, kohustab kohtusekretär võlgnikku nõutud summa tasuma või selle nõude vaidlustama. Nõude vaidlustamise korral määrab kohtusekretär dekreediga advokaaditasu kindlaks, sunniraha hoiatusega maksmata jätmise korral. Selle dekreeidi peale võib esitada kohtule määruskaebuse.

- 13. veebruari 1974. aasta seadus 2/1974 kutseliitude kohta (Ley 2/1974 sobre Colegios Profesionales), mida on muudetud 22. detsembri 2009. aasta seadusega 25/2009 (BOE nr 308, 23.12.2009).

Selle seaduse kohaselt on kutseliitudel keelatud kehtestada orienteeruvaid hinnakirju või muid suuniseid kutsetegevuse tasustamise kohta, ilma et see piiraks neljanda lisasätte kohaldamist. Selle lisasätte kohaselt võivad kutseliidud töötada välja suunavaid kriteeriume üksnes kohtukulude hindamiseks ja advokaaditasude sissenõudmise menetluse jaoks.

- Kuninga 22. juuni 2001. aasta dekreet 658/2001, millega kiidetakse heaks Hispaania Advokatuuri põhimäärus (Real Decreto 658/2001 por el que se aprueba el Estatuto General de la Abogacía Española) (BOE nr 164, 10.07.2001) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis.

Hispaania Advokatuuri põhimääruses on põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis ette nähtud, et advokaadil on õigus saada osutatud teenuste eest piisavat rahalist tasu ja hüvitist talle tekkinud kulude eest. Tasu suuruse lepivad klient ja advokaat vabalt kokku, järgides eetikakoodeksi ja ebaausa konkurentsi eeskirju. Selles on samuti ette nähtud, et kui puudub sõnaselge vastupidine kokkulepe, võib tasu suuruse kindlaksmääramiseks arvesse võtta selle advokatuuri orienteeruvaid hinnakirju, mille tööpiirkonnas asjaomane advokaat tegutseb; need hinnakirjad on igal juhul kokkulepitut täiendavat laadi ja neid kohaldatakse vastaspoolelt kohtukulude väljamõistmise korral.

- Kuninga 16. novembri 2007. aasta seadusandlik dekreet 1/2007, millega kiidetakse heaks tarbija- ja kasutajakaitse üldseadus ja teised täiendavad seadused (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la

Ley General para la defensa de los consumidores y usuarios y otras leyes complementarias) (BOE nr 287, 30.11.2007) kohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsioonis.

Selle seaduse artiklis 20 on sätestatud, et kaubandustavad peavad juhul, kui vastav teave juba kontekstist sõnaselgelt ei nähtu, sisaldama vähemalt järgmist teavet: lõplik täishind, koos maksudega, milles on vajaduse korral lahti kirjutatud pakkumusele kohaldatava juurdehindluse või allahindluse summa ning lisakulud, mis kajastatakse hinnas tarbijale või kasutajale. Kõigil muudel juhtudel, kus kauba või teenuse laadi tõttu ei ole pakkumishinnas võimalik hinda täpselt kindlaks määrata, tuleb teavet anda arvutuse alusel, mis võimaldab tarbijal või kasutajal hinda kontrollida. Samuti, kui tarbijale või kasutajale hinnas kajastatavaid lisakulusid ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik ette välja arvutada, tuleb tarbijat või kasutajat nende lisakulude olemasolust ja, kui see on teada, siis nende hinnangulisest suurusest teavitada.

Selle seaduse artiklis 60 on sätestatud, et enne lepingu sõlmimist peab ettevõtja andma tarbijale või kasutajale selgelt, arusaadavalt ja asjaoludele vastavalt asjakohast, tegelikku ja piisavat teavet lepingu põhitunnuste, eelkõige selle õiguslike ja majanduslike tingimuste ning lepingu objektiks olevate kaupade või teenuste kohta.

Põhikohtuasja asjaolude ja menetluse kokkuvõte

- 1 Pr Delia (edaspidi „klient“) ja advokaat hr Vicente (edaspidi „advokaat“) sõlmisid 9. veebruaril 2017 õigusteenuse osutamise lepingu, mille objekt oli, et viimane nõuaks teatavate summade tagasimaksmist, mille klient oli teatavate ebaõiglaste lepingutingimuste alusel pangale maksnud.
- 2 See õigusteenuste osutamise leping sisaldas tingimust, mis nägi ette, et klient kohustub järgima advokaadi juhiseid ning et kliendi loobumise korral mis tahes põhjustel enne kohtumenetluse lõppemist või juhul, kui klient jõuab pangaga kokkuleppele ilma advokaadi teadmata või vastupidiselt advokaadi antud nõuandele, peab klient maksma advokaadile summa, mis tuleneb Sevilla advokatuuri hinnakirja kohaldamisest esitatud kohtuasja kohtukulude hindamise suhtes.
- 3 Enne lepingu allkirjastamist teavitas advokaat klienti õigusabiteenuste hinna tingimustest oma käsikirjalises teates. Sellest teatest ei nähtu, et oleks antud konkreetset teavet nimetatud tingimuse kohta. Klient kinnitab samuti, et ta võttis advokaadiga ühendust Facebooki kuulutuse kaudu, kus ei olnud samuti seda klauslit mainitud.
- 4 Advokaat esitas 22. veebruaril 2017 pangale kohtulikule nõudele eelneva kohtuvälise nõude.

- 5 Klient sai täpsustamata kuupäeval oma elukohas pangalt 2. juuni 2017. aasta kuupäevaga vastuse, millega kohtuväline nõue rahuldati ja pakuti, et enamakstud 870,67 eurot makstakse talle tagasi.
- 6 Advokaat esitas 12. juunil 2017 eelotsusetaotluse esitanud kohtule kohtuliku nõude, et kliendi poolt pangaga sõlmitud ebaõiglaste lepingutingimuste alusel enamakstud summad tagastataks.
- 7 Klient otsustas panga pakkumuse vastu võtta.
- 8 Advokaat saatis kliendile 13. juunil 2017 faksi teel kirja, milles ta märkis, et pärast vestlust, mis tal temaga samal hommikul oli, kinnitab ta üle, et ta ei nõustu sellega, et klient võtab panga pakkumuse vastu vaatamata sellele, et on esitatud kohtulik nõue.
- 9 25. septembril 2017 esitati eelotsusetaotluse esitanud kohtule menetlusdokument, milles tuvastati, et klient loobus kohtulikust nõudest. Seega menetlus lõpetati.
- 10 Advokaat esitas 13. novembril 2017 eelotsusetaotluse esitanud kohtule vastavalt advokaaditasude sissenõudmise menetlusele advokaaditasude nõude summas 1105,50 eurot, millele lisandub käibemaks, st kokku summas 1337,65 eurot. See summa tuleneb Sevilla advokatuuri hinnakirja kohaldamisest.
- 11 Klient, keda abistas kohtu määratud advokaat, vaidlustas nõutud tasu põhjendusel, et see on alusetu. See vastuväide toimetati kätte advokaadile, kes ettenähtud tähtaja jooksul seisukohti ei esitanud. Kohtusekretär andis 15. oktoobril 2020 dekreedid, millega jättis vaidlustuse rahuldamata, määras advokaadile tasumisele kuuluvaks summaks 1337,65 eurot ja andis tasumiseks viiepäevase tähtaja, sunniraha hoiatusega. Klient esitas selle dekreedid peale eelotsusetaotluse esitanud kohtule määruskaebuse. Määruskaebus tunnistati vastuvõetavaks ning advokaati teavitati vaidlustamisest. Advokaat esitas oma seisukohad, millega vaidles sellele vastu, paludes kliendi esitatud määruskaebuse rahuldamata jätta ja kohtukulud kliendilt välja mõista.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on kahtlusi seoses selle määruskaebuse lahendamise ja otsustada esitada käesoleva eelotsusetaotluse.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 13 Klient väidab, et advokaadiga sõlmitud leping on ebaõiglane, kuna see sisaldab muu hulgas tingimust, mis näeb ette, et hagist loobumise korral tuleb tasu arvutada hinnakirja alusel. Ta lisab, et see leping ei vasta teabele, mida advokaat oli talle andnud enne alla kirjutamist, kuna advokaat teatas talle, et tasu suurus on 10% saadud summast, ja selle on ta juba ära maksnud. Lisaks ei ole vaidlusalune lepingutingimus kliendi arvates kohaldatav, kuna tõelist hagist loobumist ei toimunud, kuivõrd kohtulikku nõuet ei olnud veel menetlusse võetud. Lisaks väidab ta, et advokaat esitas selle nõude ainult selleks, et saada suuremat tasu.

Seetõttu palub ta jätta kohtusekretäri dekreedid ilma õigusmõjuta ja tunnistada advokaadi tasunõude alusetuks.

- 14 Advokaat väidab, et ebaõiglast tingimust ei ole; et ta hoiatas klienti faksi teel tagajärgedest, mis kaasnevad sellega, kui ta ise pangaga kokkuleppe sõlmib; et kohtulik nõue oli esitatud enne seda, kui klient pangaga kokkuleppele jõudis; ning et tema võttis kohtuliku nõude koostamise töö ja muud kulud enda peale. Järelikult palub ta kliendi esitatud kaebuse rahuldamata jätta ja kohtukulud kliendilt välja mõista.

Eelotsusetaotluse põhjenduste kokkuvõte

- 15 Ühelt poolt kerkivad üles menetluslikud ja teiselt poolt sisulised küsimused.
- 16 Mis puudutab menetluslikku poolt (mis hõlmab esimest ja teist eelotsuse küsimust), siis Hispaanias võivad advokaadid nõuda kohtus sisse tasu, mida nende kliendid neile võlgnevad teenuste eest, mida nad on neile eelnevates kohtumenetluses osutanud, erineval viisil, millest üks on nn advokaaditasude sissenõudmise menetlus.
- 17 Advokaaditasu sissenõudmise menetlus on piiratud tagatistega lihtmenetlus, mille ainus eesmärk on nõuda advokaadi kliendilt, sunniraha hoiatusega, et ta maksaks ära tasu, mille ta advokaadile võlgneb. Seda menetlust viib läbi kohtusekretär, kes vastavalt Tribunal Constitucionali (Hispaania konstitutsioonikohus) kohtupraktikale ja Euroopa Kohtu 16. veebruari 2017. aasta otsusele Margarit Panicello (C-503/2015, EU:C:2017:126) ei täida õigusemõistmise ülesandeid. Advokaaditasude sissenõudmise menetluses hindab kohtusekretär advokaaditasu vastavust advokaadi kutsetegevusele, teeb otsuse advokaadi õiguste kohta menetluspoole ees, kelle kaitse ülesandeid advokaat täitis, ja määrab kindlaks võlgnetava summa suuruse.
- 18 Advokaaditasude sissenõudmise menetluse esemeks võivad olla direktiivi 93/13 kohaldamisalasse kuuluvad lepingud, kuna vastavalt Euroopa Kohtu 15. jaanuari 2015. aasta kohtuotsusele Biruté Šiba (C-537/13, EU:C:2015:14) kohaldatakse advokaadi ja tema klientide vahel sõlmitud lepingute suhtes seda direktiivi. See menetlus on siiski korraldatud nii, et on võimalik, et kohus sellist lepingut kunagi ei analüüsi. Kohus sekkub nimelt ainult juhul, kui klient vaidlustab advokaaditasu nõude ja üks pooltest esitab määruskaebuse kohtusekretäri dekreedid peale, millega selle vaidlustuse kohta otsus tehti. Menetlus ei näe seega ette, et kohus võiks selle mingis etapis omal algatusel kontrollida, kas lepingutingimused võivad olla ebaõiglased.
- 19 Kuigi Euroopa Kohtu praktikas on sedastatud kohtu kohustus kontrollida omal algatusel, kas tingimus võib olla ebaõiglane, kui talle on teada piisavad faktilised ja õiguslikud asjaolud, on siiski kindel, et advokaaditasude sissenõudmise menetluse teatavad erisused vajavad selles osas selgitamist. Need erisused on järgmised: asjaolu, et kohtusekretär ei ole kohus; et menetlus on lihtmenetlus; ja et

kohtu sekkumise viis piirdub menetluse lõppfaasiga ja juhuga, mil pärast seda, kui klient on otsustanud advokaaditasunõude vaidlustada, otsustab üks või teine pool esitada kohtusekretäri dekreedid peale määruskaebuse. Veel tuleb märkida, et niisugusel juhul oleks üldiselt vaja analüüsida sisulisi küsimusi, nagu vaidlustatud lepingutingimuse olemus, teavitatuse tase või kas leping on olemuselt tüüpiline, mida on raske analüüsida lihtmenetluse lõpus, mis näeb ette väga piiratud väitealused ja tõendamisvõimaluse.

- 20 Teiseks, kuigi vastab tõe, et klient võib kasutada hilisemat tuvastusmenetlust, et väita, et advokaadiga sõlmitud lepingu tingimused on ebaõiglased, näib, et see, kui klient on sunnitud algatama sellise menetluse, milles on advokaadi kasutamine kohustuslik ja milles võidakse nõude rahuldamata jätmise korral välja mõista kohtukulud, ei ole kooskõlas direktiivi 93/13 tõhususe põhimõttega. Samuti, mis puutub täitemenetluse tasu sissenõudmiseks, siis ei muuda see tõsiasi, et kui advokaaditasude sissenõudmise menetlus on lõpule viidud, sõltub täitmiseetapi algatamine, milles kohus juba osaleb, advokaadi algatusest (võib juhtuda, et klient maksab tasu vabatahtlikult ja sellist menetlust ei olegi vaja algatada); lisaks ei ole täitemenetluses tarbijale ette nähtud võimalust tugineda lepingutingimuste ebaõiglusele.
- 21 On teada, et Euroopa Kohus on 25. oktoobri 2018. aasta kohtumääruses Elena Barba Giménez (C-426/17, EU:C:2018:858) otsustanud, et „kohtusekretäri pädevusse kuuluvates menetlustes, nagu põhikohtuasi, peab täitekohus, kes on pädev andma korralduse tasumisele kuuluv summa arestida, – vajaduse korral omal algatusel – kontrollima, kas mõni tingimus volitatud esindaja või advokaadi ja kliendi vahel sõlmitud lepingus on ebaõiglane“. See järeldus tehti siiski 16. veebruari 2017. aasta kohtuotsuses Margarit Panicello (C-503/15, EU:C:2017:126) märgitu põhjal, kuid näib, et sellel on teistsugune tähendus. Nimelt näib, et kohtuotsuses Margarit Panicello oli tegemist selle kindlakstelemisega, milline asutus on eelotsusetaotluse esitamiseks pädev organ, kuid ei ilmne, et järeldatakse, et advokaaditasude sissenõudmise menetlus on liidu õigusnormidega kooskõlas, kuna see võimaldab kohtul teha täitmisstaadiumis ebaõigluse kontrolli. Sellega seoses on Euroopa Kohus korduvalt tuvastanud, et enne seda, kui otsus tarbija vastu täitmisele pööratakse, tuleb kontrollida, kas lepingutingimus on ebaõiglane (vt näiteks kohtuotsus Profit Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, punktid 44, 64 ja 71).
- 22 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tekib kahtlus osas, kas advokaaditasude sissenõudmise menetlus on kooskõlas direktiiviga 93/13 ja selles sätestatud tõhususe põhimõttega seoses õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus harta artikli 47 tähenduses.
- 23 Mis puutub sisulistesse küsimustesse (mida on käsitletud kolmandas kuni viiendas küsimuses), siis tuleb täpsustada advokaadi ja kliendi vahel sõlmitud lepingu sisalduva klausli olemust, milles on kindlaks määratud advokaaditasu, juhul kui menetlusest mis tahes põhjusel loobutakse enne selle lõpuleviimist või jõutakse

- pangaga kokkuleppele ilma advokaadi teadmata või vastupidiselt advokaadi antud nõuandele.
- 24 Juhul kui Euroopa Kohus peaks otsustama, et liikmesriigi kohus võib advokaaditasude sissenõudmise menetluses ja määruskaebuse lahendamisel kontrollida, kas lepingutingimused on ebaõiglased, tekib küsimus, kas vaidlusalune lepingutingimus kuulub direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 2 kohaldamisalasse, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus.
- 25 Vaidlusalust lepingutingimust võiks käsitada pigem hüvitamis- või leppetrahviklauslina kui tingimusena, mis puudutab otseselt hinda, sest see on ette nähtud konkreetsel juhul, st kui klient pärast menetluse algatamist menetlusest loobub või sõlmib ühepoolset pangaga kokkuleppe. Kui leitakse, et lepingutingimus on osa hinnast, võiks seda pidada ebaõiglaseks lepingutingimuseks, kui see ei ole koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles. Lepingutingimuse laad määrab seega kindlaks, mis tüüpi analüüsi ja kontrolli tuleb selle suhtes teha.
- 26 Kui vaidlusalust lepingutingimust tuleb pidada direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 2 kohaldamisalasse kuuluvaks, on vaidluse lahendamiseks vaja kindlaks teha, kas seda tingimust saab pidada koostatuks lihtsas ja arusaadavas keeles. Selline kahtlus tekib seetõttu, et käesoleval juhul ei määra lepingutingimus kindlaks täpset summat ega protsenti summade või arvutusviisi kohta, vaid viitab advokatuuri orienteeruvale hinnakirjale.
- 27 Mis neisse hinnakirjadesse puutub, siis need on advokatuuri poolt heaks kiidetud. Kutseliitude seadusega keelati – pärast selle muutmist seadusega 25/2009 – kutseteenuste orienteeruvate hinnakirjade või tasukriteeriumide kehtestamine, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse näitliku lähtealusena kohtukulude kindlaksmääramise ja advokaaditasude sissenõudmise kohtumenetlustes, mille kohta on LEC-s on ette nähtud, et advokatuurilt palutakse arvamust advokaaditasu asjakohasuse kohta. Kliendi ja advokaadi vahelise lepingu sõlmimise ajal kehtinud advokatuuri põhimääruses oli sätestatud, et sõnaselge kokkuleppe puudumise korral võetakse tasude suuruse kindlaksmääramiseks võrdlusalusena arvesse hinnakirju, kuid selline säte on vastuolus kutseliitude seadusega, mida on muudetud seadusega 25/2009. Nagu on kliendi ja advokaadi vahel sõlmitud lepingus märgitud, kasutas advokaat käesoleval juhul tasu kindlaksmääramiseks hinnakirja kliendi loobumise korral või juhul, kui klient sõlmib pangaga kokkuleppe ilma tema teadmata või vastupidiselt tema nõuandele.
- 28 Samas ei ole tuvastatud, et advokaat oleks klienti vaidlusaluse lepingutingimuse sisust teavitanud, sest tema käsikirjalises teates ei ole selle kohta midagi märgitud, samuti ei ole seda selgelt mainitud lepingus, millele nad alla kirjutasid. Samuti ei ilmne, et see hinnakiri oleks avalik, nii et kliendil oleks sel juhul olnud võimalik sellega tutvuda. Lisaks leitakse, et hinnakiri ei ole koostatud selgelt. Nimelt ei ole selles täpsustatud advokaaditasu arvutamise alust ja viidatakse erinevatele reeglitele, mille valik jääb advokaadi otsustada. Seega, kuigi on võimalik, et

teenuste täpset summat ei saa lepingu allkirjastamise ajal kindlaks määrata, peaks olema nõutav, et määratakse kindlaks vähemalt arvutamisalused, mis võimaldaks kliendil aimata ligikaudselt, kui suur tasu tal tuleb maksta.

- 29 Nagu Euroopa Kohus on mitmes kohtuotsuses, näiteks 15. märtsi 2012. aasta kohtuotsuses *Jana Pereničová* (C-453/10, EU:C:2012:144), otsustanud, ei tähenda lepingutingimuse läbipaistmatus automaatselt seda, et tingimust peetakse direktiivi artikli 3 lõike 1 tähenduses ebaõiglaseks. Samuti on niisuguse ebaausa kaubandustava tuvastamine üks paljudest aspektidest, millele pädev kohus võib direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 1 alusel tugineda, kui ta hindab, kas lepingu tingimused on ebaõiglused.
- 30 Sellega seoses on oluline teada, kas kliendi ja advokaadi vahel sõlmitud lepingu tingimust, milles on advokaadi tasu kindlaks määratud viitega advokatuuri hinnakirjale, ilma et seda tingimust oleks äripakkumuses või eelnevas teabes mainitud, võib pidada ebaausaks kaubandustavaks direktiivi 2005/29 tähenduses.

TÖÖDOKUMENT